

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

Paras joululahja on kotimainen työ

Joulu on hiljentyneen aikaa. Vaikka joulunjviettoavat ovat vuosien ja vuosikymmenten aikana muuttuneet, ovat monet perinteet säilyneet sukupolvesta toiseen.

Joulu on muun muassa ruuan juhlaa, ja monet jouluun liittyvät muistot ovat tuoksuja ja makuja. Ilman näitä tuttuja elementtejä joulu ei oikein tunnu joululta. Mitä olisi joulu ilman kinkun, joululohen, riisipuuron, laatikoiden ja piparkakkujen tuoksuja? Myös joulukukkien ja kuusen tuoksu liittyvät olennaisesti jouluun.

Ruoka ja ruokaperinteet muuttuvat kuitenkin yhteiskunnan muutoksen myötä. Suomen ruokatedon mukaan Suomen jouluruokien perinne on melko lyhyt. Vielä 1800-luvulla ei ollut koko kansaa yhdistävää jouluruokaperinnettä. Esimerkiksi joulukinkku nousi jouluruokien kärkeen vasta suhteellisen myöhään.

Yltäkylläisellä joululla on myös lyhyet perinteet, eikä kaikilla ole siihen mahdollisuuksia ja varaa nykyäänkään.

Kuluvan vuoden yksi keskeisimmistä keskustelunaiheista on ollut ruoka ja sen saatavuus. Maailman elintarvikejärjestö FAO on syksyn aikana toistuvasti varoitellut maailmaa uhkaavasta ruokakriisistä. Suomeen ruokakriisi heijastuu välillisesti muun muassa tuontielintarvikkeiden kallistumisena.

Kotimainen ruokakriisi on ennen kaikkea tuotannon kriisi. Huolimatta siitä, että ruuan kuluttajahinnat ovat nousseet tuntuvasti, ovat ruuan tuottajan kannattavuusongelmat kärjistyneet. Nopeasti kohonneiden kustannusten siirtäminen tuottajahintoihin ei ole onnistunut. Esimerkiksi sianlihan tuotanto on jo alle kotimaisen kulutuksen.

Euroopan ja myös Suomen talous ovat syvissä vaikeuksissa. Talousskasvua pinnalla pitänyt kotimainen kulutuskin on hiipumassa. Kauppataseen pitäminen edes tasapainossa on viennin hiipussa todella vaikeaa.

Miten joulu, jouluruuat ja yleensä koko joulunaika liittyvät esimerkiksi vaihtotaseeseen?

Joulu on nykyisin kulutusjuhlaa. Kauppa ennakoii, talousongelmista huolimatta, joulukaupan sujuvan tänä vuonna entiseen tahtiin, ja jopa kasvavan viime vuoteen verrattuna. Koko vähittäiskaupan myynnin arvo on joulukuussa noin neljänneksen normaalia kuukausimyyntiä suurempaa. Monissa kaupoissa myynti monin-

Kotimaisista raaka-aineista valmistettu jouluateria on osa ruokaturvaa.

kertaistuu joulukuussa.

Suomalaisen Työn Liiton teettämän tutkimuksen mukaan suomalaiset käyttävät jouluvalmisteluihin ja -lahjoihin keskimäärin noin 400 euroa. On hyvä, että tutkimuksen mukaan kotimaisuus on näissä hankinnoissa tärkeä asia suurimmalle osalle suomalaisista. Kolme neljäs-tä tutkimukseen vastanneesta pitää Suomessa tuotettujen tuotteiden ja palvelujen suosimista vastuullisena kuluttamisena.

Jokainen suomalainen voikin ostoksillaan vaikuttaa vaihtotaseen tasapainoon ja työllisyyteen.

Kotimainen elintarvikeketju työllistää yli 300 000 suomalaista. Valitsemalla joulupöytänsä kotimaista, lähellä tuotettua turvallista ruokaa, on kaikilla mahdollisuus omalta osaltaan huolehtia siitä, että elintarvikeketju voi työllis-tää suomalaisia myös tulevaisuudessa. Samalla huolehditaan tulevaisuuden ruokaturvasta.

Kotimaisesta tuotannosta, työllisyydestä ja taloudesta huolehtiminen on niin tärkeä asia, ettei sitä voi jättää pelkästään poliitikkojen ja muiden päättäjien vastuulle.

Kotimainen tuote on varma valinta muul-loinkin kuin vain jouluna. Kotimaisen työn suosiminen on arvokas lahja, jonka jokainen voi halutessaan lähimmäiselleen antaa.

”Kotimainen tuote on varma valinta.

Iltakoululla opittavaa

Hallitus osoittaa heräämisen merkkejä kotiloudesta maatalouden ongelmille. Pääministeri Jyrki Katainen (kok.) kertoi maanantaina, että alan tilanne tuodaan koko hallituksen käsittelyyn tammikuussa hallituksen iltakoulussa.

Lukkarin keppiä kyseisessä iltakoulussa heiluttaa maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen (kok.). Hän on perillä vastualueestaan. Muulla hallituksella aiheessa riittää välttämätöntä opittavaa.

Pääministeri Jyrki Katainen osoitti huolensa maataloudesta ja erityisesti lihantuotannon kriisi-tyttämisestä pari viikkoa sitten. Katainen epäi! MT:n haastattelussa, etteivät ruokamarkkinat ”pelitä” normaaliin tapaan.

Koko hallituksen mukaanottoon pääministeri päätyi tavattuaan maanantaina Jari Koskisen kanssa tuottajien, teollisuuden, kaupan sekä alan neuvonantajia ja tutkimuksen edustajia.

Vaikka Suomessa lähes yhteen ääneen van-notaan kotimaisen ruuantuotannon nimiin ja

uskotaan sen mahdollisuuksiin, on tilanne maa-taloudessa muuttunut vaaralliseksi. Tuotantoa ajetaan alas kannattamattomana. Esimerkiksi sikatiloista joka kymmenes lopetti tuotantonsa viime vuoden aikana.

Epävarmuutta aiheuttaa myös EU:n maatalousuudistus, jonka pitäisi astua voimaan jo vuoden kuluttua. Tuottajat kaipaavat päättäjiltä nyt tietoa, rohkaisua ja varmuutta tulevaisuu-destaan.

Iltakoulu on hallituksen epävirallinen tapa käsitellä tärkeiksi ja kiireellisiksi katsomiaan asioita. Onkin erittäin tärkeää sitouttaa koko hallitus kotimaisen maatalouden pelastustal-koiisiin.

Oma ruoka on Suomen tulevaisuuden kannal-ta euron kriisiä suurempi kysymys. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila varoitti maanantaina hallitusta siitä, että ruoka-alan mahdollisuudet tapetaan tiukalla kansallisella sääntelyllä.

Myös päättäjien ja hallinnon asenne ovat ratkaisevia.

VIERASYLIÖ

Kestävä tehostaminen ratkaisuna ruuantuotannon moniin haasteisiin

Tehokkuus kytkettynä maatalouden perustehtävään, ruuan-tuotantoon herättää mielikuvia luonnonvarojen riistosta, luonnon tarpeettomasta kuormitamisesta ravintein ja torjun-ta-ainein sekä geenivarojen ja luonnon monimuotoisuuden uhraamisesta satohyötyjen alt-tarille.

Mielikuvalle on historiaperusteet. Tehotuotanto koki läpimurtonsa maatalouden ko-neellistumisen ja teollisten vä-kilannoitteiden ja kasvinuosi-luaineiden markkinoille tulon myötä.

Kun yhtälöön sovitettiin sa-toisat kasvilajikkeet, jotka vaati-vat edeltäjiään enemmän tuo-tantopanoksia, oli Vihreän val-lankumouksen tie viitoitettu.

Maatalouteen jäi vuosikym-meniksi tehotuotannon aiheut-tama arpi. Samaan aikaan, kun tehokkuus aiheuttaa sanava-lintana paheksuntaa maatalou-dessa, koko yhteiskunta käy lä-pi toistuvia tehostamistoimia.

Onko kaikkialla muualla kuin maataloudessa tehosta-minen johtanut kerralla halut-tuun lopputulokseen ilman, et-tä virheistä olisi opittu askel as-kelelta?

Monia haasteita on vastattavana Suuret haasteet tekevät muutoksesta väistämättömän. Ih-

miskunnan tulee onnistua vas-taamaan yhtäaikaisesti moniin suuriin tulevaisuuden haas-teisiin. Ilmastonmuutos, ener-gian riittävyys, ruokaturva, luonnonvarojen ja geenivaro-jen kestävä käyttö sekä ympä-ristönsuojelu ovat esimerkkejä vahvistuvista, maataloutta kos-kevista haasteista.

Kun yksi maapallo peltopin-ta-aloineen ei riitä niin kasva-van väestön ruuan tuottami-seen kuin ympäristön hyvin-vöinnin turvaamiseen, täytyy kurssia muuttaa.

Muutokselle on mahdolli-suuksia erityisesti Pohjois- ja Itä-Euroopassa, missä kuilu potentiaalisen ja saadun sadon välillä on suuri ja tuotantokyky voi yhä kasvaa ilmastonmuu-toksen myötä.

Katkaisuna on tuotannon kestävä tehostaminen. Mutta miten se eroa menneisyyden tehotuotannosta tai nykytas-vatme toimia?

Kestävän tehostamisen ydin-tavoite on yhdistää parantunut tuotantokyky ympäristöhyöty-jen kanssa. Voidaanko ruuan-tuotannosakaan lopulta tavoit-tella muuta kuin tehokkuutta? Vastakohtanahan on tehotto-muus, tuhlaileva tapa toimia.

Peruspilarina on, että viljely-kasvit hyödyntävät aiempaa te-hotavan tehostamisen mahdolli-suksien arvioimiseksi. Vilje-

lykiertomme ovat yksipuolisia,

peltolohkot vaihtelevat mer-kittävästi tuotantokyvyltään ja pääviljelykasvien kansallinen satoisuuskehitys on pysähtynyt huolimatta lajikekehityksestä.

Toisaalta ilmastonmuutos voi merkittävästi lisätä tuotan-tokykymme. Lisäksi suomalai-set haluavat tuottaa ruokansa itse ilman ympäristö- ja ruoka-turvariskejä.

Kasvukunnoltaan parhaat lohkot tulisi valjastaa nykyistä tehokkaammin ruuantuotan-toon. Niille voidaan myös koh-distaa ravinteita aikaisempaa enemmän.

Tuottamattomat, kasvukun-noltaan ja satovasteiltaan vaati-mattomat, logistisesti epäedul-liset peltolohkot eivät ole kes-tävästi tehostettavissa. Niitä tu-lisi hoitaa laajaperäisesti luon-tohyötyjen tuottamiseksi ilman ravinne- ja torjunta-ainepa-noksia. Osa pelloista voi elpyä takaisin viljelyyn.

Alueesta riippumatta lähes jokaiselta tilalta löytyy niin kestävästi tehostettavaan kuin laajaperäiseenkin tuotantoon soveltuvia pelloja. Kesanto- ja luonnonhoitopellot ovat osoi-tus tästä.

Tehostuskohteiden tunnis-tus edellyttää valintakriteerien kehittämistä ja systeemitason kokonaisvaikutusten arvioin-tia. Kriteerit poikkeavat ympä-

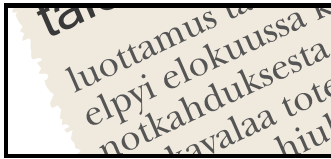
PÄIVÄNKUVA

Paalien tervehdys

Hyvää joulua, toivottaa lumiukko. Rehupaalitervehdys ilahduttaa ohikulkijoita Kesälahden Hummovaarassa.

LEHTIKATSAUS

Vihreä tavoite haihtui ilmaan

Kalevan mukaan autoverotuk-sen vihreät tavoitteet ottavat takapakkia.

”Liikenteen ympäristörasitus ke-venisi olennaisesti, jos vanhat saastuttavat ajokit vaihtuisivat uusiin. Poliittiset päättäjät ja valtiovarainministeriön virka-miehet näyttivät jo hetkellisesti sisäistäneen tämän.

Viime huhtikuun alussa voi-maan tulleen uudistuksen perus-teella vähäpäästöisimpien ajo-neuvojen autovero laski.

Nyt voi vain kynnisesti todeta, että suomalaisessa autoverotus-kulttuurissa tuo olikin liian hy-vää ollakseen totta. Ensi vuoden alussa autovero muuttuu niin, että suhteellisesti rankkimmin nousee vähäpäästöisten autojen verotus.”

”Jyrki Kataisen (kok.) halli-tuksen ohjelman juhlava julis-

tus, jonka mukaan ’autokannan uudistumista nopeutetaan tieliikenteen ilmasto- ja ympäristö-haittojen vähentämiseksi ja lii-kenneturvallisuuden parantami-seksi’ ei näillä päätöksillä etene.”

Kaikista huonoin

Suomenmaa arvioi, että halli-tuksen sote-linjausten jälkeen kuntapalvelujen tulevaisuus on entistä enemmän sekaisin.

”Nyt on saatu myös paljon kom-mentteja. Niiden yhteisenä nimitä-jänä voi pitää erään asiantun-tijan karua toteamusta: ’Kaikista vaihtoehtoista huonoin.’

”Muuten linjaus jättää mo-net tärkeät kysymykset avoi-miksi. Kuinka paljon alle 50 000 asukkaan kunnat menettäisivät päätösvaltaansa? Mikä on alle 100 000 asukkaan kuntien roo-li? Hajotetaanko nykyiset sote-alueet?

Hoitavatko suuret kaupungit itse sote-alueiden tehtävät? Mi-tä niiden ulkopuolella sijaitsevat kunnat tekevät? Entä mitä tulee lakkautettavien sairaanhoido-piirien tilalle? Miten käy niiden omaisuudelle?

Ja niin edelleen.”

on päästy yli.

Jos teollisuuden kilpailukykyä hei-kentäviä lakeja ei olisi koskaan säädetty, tehdastyöläisen työviikko olisi edelleen 80-tuntinen. Vaikka töitä paiskitaan nyt puolet vähemmän, teollisuudenalat tah-koavat edelleen voittoa omistajilleen.

Kioton pöytäkirja on tuttu sanapari, mutta moniko meistä tietää, mitä se to-della tarkoittaa?

Pääpiirteissään kyse on siitä, että teollisuusmaat ovat lupautuneet vähen-tämään kasvihuonekaasupäästöjään. Ongelmallista on, että isoimmat saastut-tajamaat, kuten Yhdysvallat, Kiina ja In-tia, eivät ole allekirjoittaneet sopimusta. Vaikka julkinen pelottelu ilmaston-muutoksella on viime aikoina vähenty-nyt, maapallo lämpenee ja ilmastopako-laisten määrä lisääntyy vauhdilla.

Ilmastonmuutos saattaa jopa paran-taa maa- ja metsätalouden edellytyksiä Suomessa. Samaan aikaan tänne tulevi-en pkolaisten määrä kuitenkin kasvaa. Heidän sopeuttamisestaan taas koituu kustannuksia, eikä edes ihan vähäisiä.

Eikö EU:n ja Suomen olisi siis kan-nattavaa vähentää päästöjä? Vaikka ihan yksipuolisestikin?

KOLUMNI: HELI VIRTANEN

Ilmastositä ja ilmastotätä

Kansainvälisistä ilmastokokouksis-ta on tullut itseään ruokkiva mekanismi.

Näin sanoji joku virkamies marras-kuussa, kun Dohaan lähtijät kokoontui-vat seminaariin pohtimaan, mitkä aiheet noussevat tällä kertaa esille.

Kansainvälisiä ilmastokokouksia on pidetty vuodesta 1995 lähtien. Vajaas-sa parissakymmenessä vuodessa niiden ympärille on ehtinyt muodostua valtava instituutio.

En tiedä, kuinka moni suomalainen elättää itsensä sillä, että ensin valmistau-tuu kokoukseen, sitten vie Suomen ter-veiset sinne, tuo kokouksesta mukanaan muiden maiden terveiset, osallistuu sen jälkeen kansalliseen ilmastopoliittikaan ja alkaa taas valmistautua seuraavaan il-mastokokoukseen.

Aika moni varmaankin.

Ilmastoasioista kirjoitetut nettiuu-tiset eivät kohoa klikkaustilastojen kär-keen. Päinvastoin, ne jäävät kauas siitä. Eikä painetussa lehdessä olevia uutisia varmaan lue yhtään sen useampi.

Ilmastositä ja ilmastotätä on puitu me-diassa niin pitkään, että lukijat alkavat olla uutisoinnille immuuneja. Varsinkin, kun ilmastokokouksissa perin harvoin

Jos teollisuuden kilpailukykyä heikentäviä lakeja ei olisi koskaan säädetty, tehdastyö-läisen työviikko olisi edelleen 80-tuntinen.

heli.virtanen@maaseuduntulevaisuus.fi